

Farní občasník

ZPRAVODAJ FARNOSTI SV. VOJTĚCHA V OTROKOVICÍCH
ročník XXXI | číslo 7 | neděle 20. prosince 2020

Obsah čísla

Vánoční rozhovor

Jaké budou letošní Vánoce?

Vzpomínky na Vánoce

– farníků

– P. Josefa Zelinky

– P. Jířího Putaly

– P. Vojtěcha Šimy

– Vánoční příběh z Valašska

– Vánoce bez půlnoční

Tříkrálová koleda nově

Těžký podzim na Charitě

Kresby, které nás inspirují

Pan A. Berka a náš betlém

O Vánocích, které nebyly

Farní zprávy

Vánoční program farnosti

Vánoční poděkování

O Vánocích, které nechtěly být

Jako každá maminka, které děti odrostly, ráda vzpomínám na dobu, kdy byly malé a společně jsme se v adventu připravovali na Vánoce. Kdysi jsem koupila knížku Radujme se, veselme se, která je plná zajímavého vánočního čtení a patřila k adventní době v naší rodině po mnoho let. Úplně nejoblíbenější příběh, na který se dcery vždycky nejvíc těšily, byl ten, který napsal malíř a spisovatel Josef Čapek a jmenoval se O Vánocích, které nechtěly být.

Už samotný název člověka zaujme – jak nechtěly být, proč, to jde? No ano, jde. Došlo k tomu tak, že lidé byli na sebe po celý rok protivní, záviděli si, jeden druhému nepřáli nic dobrého. Děti škaredě mluvily a nechtěly se učit. Proto se Vánoce rozhodly, že prostě nebudou. A pokud jste zvědaví, jak vše dopadlo, otočte na stranu 19.

Zdá se, jakoby se ten příběh udál právě letos – je to podobně divný rok jako v Čapkově povídce. S kolika věcmi jsme se museli vyrovnat, kolik našich plánů jsme museli přehodnotit, čeho všeho jsme byli nuceni se vzdát. Okolnosti mnohé z nás přiměly k zamyšlení i nad tím, co jsme považovali za samozřejmé – nemohli jsme například navštěvovat bohoslužby, chodit do práce nebo do školy, vzájemně se navštěvovat, pozdravit se podáním ruky či objetím.

Často slyšíme myšlenku, že každá krize je zároveň šance. Nezlobme se proto na okolnosti a nebojme se ten prostor, který se nám nabízí, využít jiným způsobem, než jsme byli po léta zvyklí. Berme to tak, že letos se prostě Vánoce rozhodly být jiné a přijmeme jejich nabídku se srdcem otevřeným.

Moc nám všem přeji, abychom se letošní výzvy – prožít Vánoce jinak – nezalekli. Radujme se i z každodenních maličkostí, darujme jeden druhému čas, úsměv a laskavé slovo. V práci, doma, ve farnosti, všude, kam půjdeme. Třeba na to jednou budeme vzpomínat jako na nejhezčí Vánoce v našem životě. ■

Jana Ludvíková

Dostali jsme čas. To je Boží dar

Pozvání Farního občasníku k vánočnímu rozhovoru přijal pan Petr Klokočka, který pracuje na Městském úřadu Otrokovice a věnuje se tam památkové péči. Současně je kronikářem našeho města a ve Zlíně působí jako pravoslavný kněz.

Jak jste se k pravoslaví dostal?

Jako mladý člověk během studií v době před Listopadem jsem přijal katolický křest. Tehdy jsem zažil církev ještě utlačovanou a jsem za to velmi rád. Ale mým zájmem vždy bylo jít ke kořenům, přiblížit se co nejvíce k jádru Kristova učení a k tomu, jak nám bylo předáno. Cítím, že to, jak jeho učení dnes prezentují křesťanské církve, je velmi často hodně vzdálené svému prapůvodu. Hledal jsem Kristovo učení v jeho nejčistší podobě a našel jsem ho v pravoslaví. Je pravda, že v naší zemi se o pravoslaví moc neví, ale zkuste se posunout třeba na východní Slovensko. Tam už je to jiné, a kdybyste jel ještě více na východ, tak tam je to již samozřejmě zcela něco jiného. Tam se zase málo ví o římském katolicismu.

Hovoříme spolu na začátku adventu. Pro římské katolíky je to doba přípravy na Vánoce. Jak je to u pravoslavných?

Advent v západním slova smyslu nemáme. Nicméně i pravoslavní se na vánoční svátky připravují předvánočním, tzv. Filipovským půstem, který trvá pět týdnů. Stejně jako v západním pojetí je advent dobou, kdy by se měl člověk ztížit a usebrat v očekávání Kristova příchodu, tak i Filipovský půst ve východní církvi má sloužit k duchovní přípravě křesťana na narození jeho Spasitele. Ostatně i na západě byl advent původně postním obdobím. Půst je jedním z nástrojů, kterými člověk dosahuje duchovního pokroku. A stojí za to se na opravdu velké svátky, mezi něž Vánoce samozřejmě patří, duchovně připravit. Nicméně to, co se dnes v naší konzumní

společnosti odehrává, je s tím v příkrém rozporu. Když začne advent, lidé se doslova zblázní. Já dojíždím do práce ze Zlína a vidím to u hypermarketů, kolem kterých projíždím. Parkoviště jsou nacpaná k prasknutí až do Vánoc. Pak to opadne jako mávnutím kouzelného proutku a vše se vrací do normálu. Takže místo toho, abychom se duchovně připravovali, děláme přesný opak.

Neposkytuje nám ale letošní advent i celý rok velkou příležitost se zastavit?

No ano, poskytuje a vnímám to jako velký dar. Vnímám jsem to už před Velikonocemi, kdy jsme nemohli navštěvovat pravidelné bohoslužby. To bylo mimořádně nepříjemné, ale snad právě proto jsme si ještě intenzivněji uvědomovali potřebu Boha v našich životech. Byli jsme prostě vytrženi z určité „rutiny“ a mohli si tak naplno uvědomit, jak moc pro nás bohoslužby znamenají. Teď na Vánoce omezení pro kostely sice budou, ale mírnější než na jaře. Více se uvolní také obchody a vše ostatní, takže ten prožitek již nebude tak intenzivní.

Otevřené obchody jsou ale pro nákup dárků důležité.

Jistě máte pravdu. Ani já si samozřejmě nepřeji, aby obchody zůstaly uzavřené. Nicméně mnoho lidí si z Vánoc udělalo jen svátek dárků. Obdarovávají své milované, to je krásná myšlenka, ale jde o to, čím je obdarovávají. Všichni rádi dostáváme i dáváme dárky, nicméně mnohem podstatnější je, čím obdarováváme. Důležité je, abychom svým blízkým darovali sami sebe. Svou pozornost a lásku, naslouchali jim, byli s nimi. Být spolu, být tu pro někoho druhého – to jsme se odnaučili. V běžných životech musíme pořád něco stíhat, něco dělat, něčeho dosahovat. Trochu zapomínáme na to vzájemně se sdílet. A to je ta pravá a nejen vánoční výzva.

Máme tedy být na Vánoce spolu v tom nejužším slova smyslu?

Protiepidemická opatření před letošními Vánocemi nám paradoxně mohou pomoci prožít svátky mnohem duchovněji, než když jsme byli zcela „svobodní“ a mohli jsme dělat cokoli. Popravdě, jsme sice svobodní, ale tu svobodu často nezvládáme. Beru jako Boží dar, že jsme dostali čas, který můžeme strávit spolu bez toho rozptylování různými šidítky, nákupy a podobně.

Mnoho lidí to jako dar rozhodně nevnímá, vidí spíše zápory.

To už je taková naše vlastnost. Vždycky si myslíme, že to, co se nás osobně dotýká, je ta největší tragédie. Když to trochu nadsadím – považujeme za neštěstí, když si rozřízneme prst, a neuvědomujeme si přitom například, že jen pár set kilometrů od nás lidé umírají hladu nebo ve válečných střetech. A je to skutečně jen kousek, válečné konflikty se často odehrávají velmi blízko, pár set kilometrů od nás. A to nehovořím o tom, že často nevíme ani to, jak se vede lidem v našem blízkém okolí... Ale my máme nějakou bolístku a jsme z toho celí vyvedení z míry.

Některým se ale nedivím, protože jsou postiženi opravdu těžce.

Podívejme se do historie, kdy v Evropě skončily morové epidemie. Bylo to v 18. století, tedy docela nedávno. Ale můžeme vzpomenout i na španělskou chřipku během první světové války a miliony lidí, kteří při ní zahynuli. To byly skutečné tragédie. Ano, dnes se spouště lidí mění životy a na to nejsme připravení. Žijeme v době, kdy máme vše zajištěno, můžeme se na vše pojistit, na potopy, záplavy, požár, na krach firmy a na spoustu jiných okolností. Ale na koronavirus? To je vis maior, na něco takového nic neexistuje, nemůžeme s tím nic dělat. Cítíme na sobě důsledky, cítíme se z toho být nesví a mnozí proto propadají depresím.

Co máme říkat těm, na které koronavirová epidemie dopadla opravdu těžce?

Je potřeba si uvědomit, že naše trápení nikdy není to největší na světě. Kdosi řekl: „Když jsem si myslěl, že jsem na dně, uslyšel jsem klepání zezdola.“ Vždycky na tom bude někdo hůře než my. Je mi líto, že lidé ztrácejí své podniky, které budovali desítky let, nechali v tom spoustu času, práce, námahy a zdraví. Na druhou stranu to není to nejpodstatnější na světě. Důležité je, abychom to přežili ve zdraví a abychom si z toho, jako z každé zlé věci, vzali něco dobrého. V každé nepříjemnosti je zrnko dobrého, minimálně to, že nás učí být silnějšími pro příště. Žijeme dnes v bublině, přijali jsme určitý způsob nahlížení na svět, uzavřeli jsme se do svých bublin, které si budujeme, zvelebujeme, rozšiřujeme, aby nám byly pohodlné, a co je za hranicí té bubliny, nás nezajímá.

A to nám pandemie ukázala.

Ano, ona přišla a jakoby kladivem nám tu bublinu rozbila. Darem doby je třeba to, že dnes, když jdete do lesa, protože vám nic moc nezbyvá co jiného dělat, tak tam potkáte mnohem více lidí než dřív a všichni vás s úsměvem zdraví a jsou nadšení ze setkání s jiným člověkem. Tahle doba nás možná naučí vnímat obyčejné věci, které jsou vlastně zázračné a které v běžném životním kalupu nevidíme.

Za chvíli začnou Vánoce. Co mají pravoslavné a římskokatolické Vánoce společného a v čem jsou rozdílné?

Je to podobné jako s tím adventem. Ačkoli to tak nevypadá, tak společného máme téměř všechno. Vždyť katolická církev nemá bližšího sourozence, než je pravoslavná církev. Také slavíme Narození Ježíše Krista, Spasitele a jediný zjevný rozdíl je v tom, že pravoslavní slaví Vánoce později. Je to tak proto, že pravoslavná církev používá starý juliánský kalendář, který se v současnosti liší od dnes používaného gregoriánského o 13 dní. Takže my máme

Vánoce také 25. prosince, ale ten den vychází podle občanského kalendáře na 7. ledna. Podobně je to i s Velikonocemi.

Jak pravoslavné rodiny slaví Vánoce?

Česká pravoslavná církev sdružuje lidi různého původu. Někteří se přistěhovali z východních zemí, z Ruska, Ukrajiny, Balkánu, a ti většinou svátky skutečně slaví až v lednu. U českých pravoslavných je to tak, že obvykle mají v prosinci běžné občanské Vánoce, u nás doma jsme je nazvali „dárečkové“. V lednu pak slaví Narození Krista, aniž by to měli rozostřeno těmi dárky a podobně. Takže Vánoce v prosinci máme jako všichni ostatní, štědrovečerní večeři, bramborový salát, kapra, dárky, jdeme na procházku, zajdeme i k přátelům na katolickou půlnoční mši, a pak v lednu oslavujeme už čistě duchovní svátek Narození Ježíše Krista.

A ten prožíváte jak?

To také není moc odlišné od katolíků. Ale spouť u nás, českých pravoslavných, se sejde rodina, máme bohatou večeři, o půlnoční sloužíme slavnostní jitřní bohoslužbu a ráno na Boží hod je pak sváteční liturgie. Ale protože to je v lednu, tak si na to samozřejmě musíme vzít dovolenou. To je viditelný rozdíl. Jinak se vánoční zvyky mohou lišit podle jednotlivých národů, štědrovečerní tabule bude trochu jiná u Rusů či Ukrajinců, u Řeků nebo Balkánců. Nicméně to podstatné zůstává – společné setkání celé rodiny nad bohatým svátečním stolem. Podle tradice by se například na ruském štědrovečerním stole mělo sejít dvanáct postních pokrmů. Samozřejmě nechybí ani vánoční stromeček a zpívají se koledy. Já sám a moje rodina jsme vyrostli v českém prostředí, takže naše vánoční pokrmy, zvyky a tradice jsou stejné jako v kterékoli jiné české rodině. Ale podstatné je, že oslavujeme narozeného Krista. Takže velké rozdíly mezi katolickými a pravoslavnými Vánoce nehledejte.

V čem se pravoslavné bohoslužby na svátek Narození Krista liší od těch běžných?

Pravoslavné bohoslužby sloužené v byzantském obřadu jsou obecně velmi slavnostní a plně symboliky. Od západních bohoslužeb se odlišují většinou svojí délkou, nepoužívá se při nich hudebních nástrojů, jediným nástrojem je lidský hlas. A pravoslavné liturgické zpěvy jsou velmi krásné a hluboké. Ale své kouzlo samozřejmě mají i bohoslužby ve farnostech, kde se užívá lidového zpěvu, tak jako třeba u nás ve Zlíně. Symbolika bohoslužeb se nese především v oslavě rodícího se světla, kdy sám Kristus je ve vánočních hymnech oslavován jako Slunce spravedlnosti, které ozařuje svým světlem lidstvo bloudící v temnotách.

O svátcích se budeme potkávat se známými, s nevěřícími. Využít toho k hovoru o Bohu, o narození Krista?

Určitě to smysl má. V době Vánoc je na to ta nejvhodnější doba. V srdcích velké většiny lidí, i nevěřících, se cosi pohne, a proto jsou přístupnější řadě věcí. Ale mnohem víc než slova znamená náš osobní příklad, to co žijeme sami. Jestliže tedy chceme někoho evangelizovat, tak toho určitě nedosáhneme jen slovy. Dnešní doba trpí inflací slov. Slova je mnoho a nemají už takovou váhu, jako třeba ještě před sto lety. Jestliže chceme někomu něco dát, tak jedinec vlastním životem, vlastním příkladem. Určitě stojí za to s lidmi o Bohu mluvit, ale samo o sobě to nestačí. Když mluvíme nějak a náš život vypadá jinak, tak nám stejně nikdo neuvěří. Když ovšem budeme „jen“ dobře žít a mluvit třeba jen málo, tak budeme pro lidi mnohem věrohodnější.

A to by mohlo být i vaše přání pro naše čtenáře k Vánocům?

Ano, to bych nám všem přál. A kromě toho nám všem také přeji, abychom si ve svých srdcích udrželi něco z toho vánočního světla i do dní příštích, ať už nám přinesou cokoli dobrého či zlého. ■

Připravil Pavel Ludvík

Jaké budou letošní Vánoce?

Nedávno začal advent. Ráno vstávám do tmy, odpoledne je v pět hodin už úplná tma. Listí všechno opadalo, fouká studený mrazivý vítr. Ráno jinovatka stříbrí stromy, trávu i zaparkovaná auta. Až potud je to stejné, jako v minulých letech.

Zdaleka ale není vše tak, jako dříve. Vynořují se otázky a skutečnosti, které jsme nikdy dříve neřešili.

- Obchody byly otevřeny po dlouhé době až na začátku adventu, abychom mohli koupit dárky našim blízkým. Jak dlouho budou otevřeny, nikdo nevíme.

- Rorátní mše, kdy v tichu očekáváme přicházející Světlo, začaly až v průběhu adventní doby.

- Vánoční trhy se svou atmosférou se buď nekonají, nebo jsou omezeny.

- Půlnoční mše a slavnostní bohoslužby budou asi úplně jiné, hodně z nás se na ně pravděpodobně nedostane.

- Budou se u našich štědrých večeří prohýbat stoly pod obvyklou hojností?

- Najdeme pod vánočním stromečkem opět hojnost dárků, pro malé i velké?

Nemohu se zbavit jednoho dojmu: Že jsme za dva tisíce let ze svátků narození Krista udělali něco docela jiného. Že se nám v té záplavě světla a dárků a cukroví narozený Ježíš nějak ztratil.

Ježíš se narodil v naprosté chudobě. Maria a Josef měli jen to, co mohli unést při svém putování do Betléma. Tam je nikdo nepřijal pod střechu, třebaže Maria měla každou chvíli rodit. Umíme se trochu vžít do jejich situace?

Už dlouhá léta přijímáme Vánoce jako svátky hojnosti. Uklízíme, pečeme, vaříme, nakupujeme, píšeme přání, zdobíme. Ještě je třeba udělat toto, tamto, aby ke sváteční pohodě nic nechybělo. Pak se jen díváme, že ona sváteční pohoda se často tak úplně nedostává.

Když už k nám přišel ten virus, využijme toho. Když Bůh nechal svého Syna a

jeho rodiče projít těžkými zkouškami, zkusme to naplno prožít ve svém životě.

Připravme se, těšme se a proijme jednoduché Vánoce. Jak na to? Dovolte mi několik nápadů:

- Omezme dárky, stačí pro každého jeden pěkný malý dárek pro radost. Peníze, které takto zbydou, dejme někomu potřebnému.

- Místo deseti druhů cukroví napečme tři. Čas, který zbyde, využijme pro druhé.

- Zavolejme a popřejme radost v srdci všem svým příbuzným i blízkým, pokud to půjde, zajdeme na návštěvu.

- Využijme nabídek, které nám štědře chystá o. Pavel. Zajdeme na večerní mši svatou, ke svátosti smíření.

- Udělejme si čas na ztišení. Jen si zapalme svíčku, nebo lépe svíci na adventním věnci, přečtěme si kousek z Písma, zůstaňme chvíli v tichu a Ježíšově přítomnosti.

- Nepřehánějme předvánoční úklid. Jdeme se raději projít do tmavých ulic ozářených lampami. Cílem může být hřbitov, kde zapálíme svíci svým blízkým, nebo svatostánek, kde se pokloníme Tomu, který je Láska, Pravda a Život.

Věřím, že Bůh má rád všechny lidi. Ježíš právě kvůli tomu přišel. Přišel nám říci, že nás má rád. Zkusme zapracovat na tom, abychom viděli lidi kolem sebe Ježíšovým očima. Mám s tím velký problém. Často chodím s hlavou nahoře a nevnímám lidi kolem sebe. Nevšimnu si souseda, který si chce popovídat. Nadávám a soudím okolní řidiče, kteří nejedou podle mých představ. Jsem netrpělivý a nervózní, když mi syn nebo manželka chce povídat o svých plánech, touhách nebo starostech.

Myslím, že tady je velký prostor pro dárky, které si můžeme a máme dávat. Které dělají tu pravou radost nejen obdarovanému, ale i dárci.

Milí farníci, přeji vám krásné Vánoce plné Světla. ■

Petr Staněk

Vánoční příběh z Valaška

V minulosti bývaly zimy na Valašsku, nejen v období Vánoc, překrásné, se závějemi třpytícího se bělostného sněhu.

Moje babička s dědou celý život žili a pracovali v malebné zapadlé vsi v podhůří Bílých Karpat. Nikdy neměli potřebu, byť jenom na malou chvíli, opouštět svoji milovanou vesnici. To platilo i o Vánocích, kdy je naše maminka každoročně zvala na štědrovečerní večeři do nedalekého městečka, kde jsme my děti, já a moje mladší sestra, společně s maminkou bydleli.

Jednou se maminka rozhodla, že večeři o Štědrém dnu již nebudeme slavit sami, ale že ji strávíme společně s jejími rodiči u nich doma. A pak se posledním autobusem, který odjížděl pozdě odpoledne ze sousední vesnice, vrátíme zpět domů.

Na Štědrý den ráno maminka usmažila kapra a připravila bramborový salát. To vše i s cukrovím jsme zabalili do tašky a vyrazili autobusem. U mamčiných rodičů proběhla štědrovečerní večeře podle plánu, ale ve zrychleném tempu a tak trochu ve stresu. Měli jsme totiž obavy, abychom stihli poslední zpáteční autobus. Navíc odpoledne začalo hustě sněžit a foukal silný vítr.

Na zastávku autobusu v sousední vesnici jsme se sice po půl hodině chůze přes zasněžené valašské kopce dostali včas, nicméně ani po hodinovém čekání autobus nepřišel, nejspíš kvůli sněhové kalamitě, jak už to na Valašsku bývá. Nezbylo nám nic jiného, než se vrátit zpět. Celí utmácení, promrzlí a my děti i rozmrzelé z toho, že si dnes doma nerozbalíme vytoužené dárky pod vánočním stromečkem a neuvídíme pohádkové příběhy v televizi, jsme dorazili zpět k babičce a dědovi.

Nejdřív je náš nečekaný návrat zaskočil, ale velmi rychle se jejich starostlivá tvář rozjasnila a proměnila v láskyplný úsměv. Z nasbíraných lesních plodů nám uvařili horký čaj, posadili nás poblíž ohněm rozpálených kamen a malého vánočního stromečku s betlémem a vyprávěli nám příběhy ze svého dětství, o vánočních tradicích a o tom, jak kdysi oni prožívali vánoční svátky a Štědrý den v této malé, sněhem zasypané vesničce. U rozzářeného stromečku plného voskových svíček jsme si všichni společně zazpívali vánoční koledy o narození jezulátka v dalekém Betlémě. Pozdě večer jsme se sestrou usnali s úsměvem na tváři po nádherně prožitém štědrém večeru, ani jsme si nevzpomněli na dárky pod stromečkem, které na nás čekaly doma.

Byl to krásný a nezapomenutelný Štědrý večer. Stal se pro naši rodinu dárkem a každoroční vánoční tradicí, na kterou jsme se těšili po celý následující rok.

Dárky, které jsem tehdy dostal, jsou už dávno zapomenuty. Ale vzpomínka na babičku a dědečka, na jejich vyprávění, na krásný, skutečně Štědrý večer v láskyplném rodinném kruhu, zůstala v mé paměti a v mém srdci do dnes. ■

Milan Zicha

Vánoce jako začátek dobrodružství

Vánoce roku 2014 přišly v pohodovém období mého života, kdy mladší syn na podzim začal studovat v Praze, starší syn i manžel měli práci, všichni jsme byli zdraví. Přála jsem si zažít nějaké neobvyklé Vánoce, třeba na horách, neboť ty tradiční doma byly každý rok stejné. Protože jsem měla dostatek volného času, začala jsem chodit častěji na mše. Tenkrát byla pro děti v kostele krásná adventní příprava: Ježíšek v podobě roztomilé se smějící panenky sestupoval po žebříčku mezi obláčky do připravených jesliček. Radost pohledět – a tato radost jako by se přenesla do všeho, co jsem tenkrát zažila. Na začátku adventu přišly nečekané pozvánky – na koncert cimbálovky do kostela v Liptále, na muzikál Naše ulička, na Mikulášský jarmek do Valašských Klobouk. To všechno byly pro mě nové úžasné zážitky. Tradiční úklid a pečení jsem odsunula na druhou kolej. Děkovala jsem Bohu za nečekané obdarování a užívala si neobvyklý předvánoční čas prožívaný v kostele a v kruhu přátel. Myslím, že žádná farnost nemá tak působivé rořáty, a ze srdce děkuji Zdeničce Kvasnicové za každoroční pohlázení na duši.

Pak přišel Štědrý den a účast na odpolední dětské mši, kterou si nelze nechat ujít. Když bylo po obvyklých rodinných zvycích, zavezl mě syn tichou nocí před zlínskou radnici, kde se před půlnoční mší zpívají koledy a odlévá olovo. Stále jsem čekala, kdy už ta nadílka zážitků skončí, ale po Štědrém dnu přišly další. Zapsala jsem se několikrát na „hlídání Betléma“ a těšila se na chvíle tichého rozjímání v setmělém kostele u vonících stromčků. Ale k mému překvapení – právě, když jsem měla první službu, začínala zkouška na vystoupení Ženského pě-

veckého sboru Otrokovice a Hlaholu Mysločovice, kterou jsem se zájmem sledovala. Večer pak, plna očekávání, jsem přišla znovu do nabitého kostela poslechnout si Rybovu Českou mši vánoční, už sice dobře známou, ale poprvé „naživo“. Koncert byl velkolepý a potěšilo mě, že tam účinkovali moji známí ze školních let.

A ještě jedna vzpomínka na tyto Vánoce mi zůstala. Při službě u jesliček mi mezi časopisy padla do ruky dětská brožurka o sv. Markétě Marii Alacoque, kde jsem se dočetla o smyslu prvopátečních adorací k Nejsvětějšímu Srdci Ježíšovu. A tak jsem v pátek 2. ledna po mši zůstala a se zatajeným dechem vyslechla modlitby a chvály za kytarového doprovodu. Nikdy potom už jsem tak silně texty neslyšela. Tehdy jsem si uvědomila Boží velikost a to, že nejsem nic. Vzdávám díky Bohu za život, který mi daroval, a také za milost radovat se z něho.

Na konci doby vánoční jsem potkala kamarádku a domluvily jsme se, že v létě pojedeme na duchovní obnovu do La Saletty ve Francii. Další rok jsme navštívily Krakov a Svaté brány v Římě. Nakonec jsem se podívala i do Lurd. Ony Vánoce předznamenaly tři roky mého života, naplněné mnohými dobrodružstvími ve společenství církve, na která dnes ráda vzpomínám. ■

Eva Botková

Vánoce prožité bez půlnoční

Při prosbě o vánoční příspěvek jsem si vzpomněl na jedny Vánoce, které jsem prožil bez půlnoční mše. Strávil jsem je na vojně, zavřený v likusáku na stavbě vojenského objektu u města Jihlavy. Byly to Vánoce, na které jsem rád zapomněl, protože být někde, kde být nechcete, s lidmi, s kterými nemáte příliš společného, takovéto Vánoce se spíše přežijí, než prožijí.

Jsou lidé, kteří prožívají Vánoce odloučení od svých rodin z důvodů závažnějších, než je budování garáží pro vojenskou techniku ČSA. Jsou to lidé, kteří drží různé pohotovosti, hlídají a zabezpečují chod těch našich šťastných a veselých Vánoc se stromečkem a půlnoční mší. A mnohdy se na ně zapomíná. Někteří ani nemají možnost oslavy Vánoc, ať už kvůli zdravotním nebo finančním potížím. Jak se asi slaví Vánoce na nemocničním lůžku, ve vězení nebo v azylovém domě?

Někteří lidé nemají s kým oslavovat, a tak se o to ani nesnaží. Štědrý den bez blízkých, bez stromečku, bez půlnoční. Člověk se může ocitnout v různých situacích, a tak může svátky slavit různě.

Jak oslavíme Vánoce, záleží do ur-

čité míry také na naší přípravě. Jestli dáme přednost koupi nejhezčího stromečku, nejchutnějšího kapra, nejdražšího dárku, nebo si dáme pozor na to, jak prožít advent, kdy jsme vyzýváni k bdělosti, kdy slyšíme o záchraně Boží, o Světle, které tma nepohltní, a o velkých Božích skutcích pro člověka. Je to příprava na osobní příchod Krista.

Na Štědrý den dochystáme a připravíme, co jsme ještě nestihli. Večer slavnostně povečeříme, obdarujeme své blízké a jdeme na půlnoční oslavit Ježíškovy narozeniny. Do Hromnic pak vymeteme poslední jehličí z koberce, a možná že najdeme i dobře schované dárky, na které se ještě zapomnělo.

Na Hromnice je o hodinu více, praví lidová pranostika, a tak by bylo krásné, kdyby toho Světla, které tma nepohltní, přibývalo i v našem nitru. Abychom si velké Boží skutky nepřipomínali jen na půlnoční, ale stali se jejich účastníky a svědky.

Ejhle, přijde Pán a Bůh náš, cestu připravujme./Přijde čekáný Mesiáš, srdce očisťujme./ Přijde světa obnovitel, chválu Bohu vzdejme. ■

Jiří Mikel

Jak jsme si nesli domů Ježíška

Vánoce jsme měli vždycky spojené s dětskou odpolední mší. Je to už víc než 20 let. Tenkrát měla naše dcerka 3–4 roky, na mši nám vydržela tak do kázání a pak začala tak zlobit, že jsme to vzdávali a museli domů. Ale tenkrát přes všechno zvonění a zpívání usnula. A spinkala jako andělíček. Vůbec jí nevadilo dění kolem, spinkala přes celou mši.

Manžel jí pak nesl v náručí domů a zdálo se nám všechno slavnostní. Já jsem nesla světlo z Betléma. A tak jsme si odnášeli takového malého "Ježíška". Možná i proto na nás dýchla tajemná

noc. To víte, že se dcerka pronesla.

Když se doma vzbudila, byl to už zase náš uplakánek. Ale ta krásná sváteční nálada z cesty domů a ze mše nám zůstala. A vzpomínám na ni dodnes. Nejkrásnější Vánoce jsou ty, když jsou děti ještě malí andělíčky.

Vánoce budou tento rok asi trochu jiné. Záleží však jen na nás, zda zůstanou symbolem míru, lásky a pokoje, zda nám zůstane ta tichá a tajemná noc s narozením Ježíška, který se narodil pro nás. ■

Miroslava Přikrylová

Advent v Kvítkovicích

Už zase prožíváme čas adventní, čas rozjímání a radostného očekávání příchodu našeho Vykupitele.

V minulých letech jsme se v sobotu odpoledne před 1. nedělí adventní potkávali s našimi sousedy a známými v Kvítkovicích v parku za kostelem u stánků s klobásami a se svařákem. Byl připraven i program pro děti, které potom na rozsvícenou hvězdu zavěšovaly kartičky s přáním. Toto setkávání nám vždycky připravil Sbor dobrovolných hasičů v Kvítkovicích a musím je jako pořadatele pochválit. Po rušném odpoledni a večeru bylo kolem kostela, když jsme šli v neděli ráno na mši svatou, vždy dokonale uklizeno. Kvítkovští hasiči, díky za to i za všechnu další přízeň, kterou našemu společenství věnujete.

Letos je tento čas jiný. Se sousedy ani přáteli se téměř nepotkáváme, mši svatou sledujeme často jen v televizi, a tak víc vzpomínáme. Například na návrat pana Pekárka domů, když jeho přípravu na kněžství režim znemožnil. Znamenal pro nás úplný převrat. Shromáždil kolem sebe mládež od 8 do 18 let, jezdili jsme na poutě a na výlety, připravovali májové pobožnos-

ti i vánoční besídky.

A nejen to, přiložili jsme také ruku k dílu. Střecha sakristie kaple sv. Anny byla už špatná, zatékalo jí a do sakristie nebyla zavedena voda. Při úklidu se pro ni chodilo k Rochovanským u kostela. Tak pan Pekárek zorganizoval v polovině 60. let nápravu. Při opravě střechy jsme pomáhali, jak jsme stačili – shazovali jsme a uklízeli starou krytinu i poškozené dřevo a pomohl jsem i při zavedení vody. Pak někdo dostal nápad, abychom si úklid kostela vzaly na starost my, holky z party, tak jsme uklízely.

Přišel rok 1968, plný naděje. Oslavili jsme primiční mši svatou P. Pekárka, který byl v Německu tajně vysvěcen na kněze a pak nastoupil jako sekretář pana biskupa Trochty v Litoměřicích.

Ale to už je zase další kapitola našeho vzpomínání, neméně významná. Letos v létě by se P. Josef Pekárek dožil 90 let. S vděčností vzpomínáme.

Adventní čas se krátí, Vánoce už máme přede dveřmi. Přeji nám všem, abychom ty zbývající dny i samotné Vánoce prožili v pokoji a lásce. ■

Marie Vondrová

Dvojnásobná radost z narození Dítěte

Je to přesně dvacet let, kdy jsem strávila své vánoční svátky poprvé a vlastně doposud naposledy jinde než doma se svými blízkými. Byla jsem již pár týdnů hospitalizovaná s rizikovým těhotenstvím v Baťově nemocnici, a jak se blížily Vánoce, čím dál více pacientů propouštěli domů, ale mě ne. Bylo mi to dost líto, měly být s manželem naše první společné. Nakonec dva dny před Štědrým dnem mi přece jen paní doktorka přislíbila, že když budou ráno všechna vyšetření v pořádku, dají mi

dovolenku na celé tři dny. Z té euforie a radosti jsem vůbec nemohla usnout a hlavně z té spousty typicky ženských starostí – cukroví, štedrovečerní večere, dárky, ozdobit stromeček... Najednou jsem pocítila, že se něco děje a příběhla sestra – milá paní Lörinczová, vy nepojedete domů, ale na porodní sál! Tak se Anička narodila 23. 12. a od té doby prožíváme Vánoce s dvojnásobnou radostí z narození Dítěte. ■

Hana Lörinczová

Letošní dobu adventu prožíváme jinak než dřív

Advent, Vánoce... tato slova ve mně a určitě v každém z nás křesťanů vyvolávají krásný pocit. Opět po roce chceme prožívat a oslavovat narození našeho Pána Ježíše Krista v čase zklidnění, pohody, radosti a setkávání s našimi nejbližšími.

Když si vzpomínám na své dětství, každý rok jsme se na Vánoce zvláště my děti moc těšili. Toto vánoční období mělo vždy své zvláštní kouzlo a krásnou atmosféru. Představuji si, jak jsme doma dodržovali i některé vánoční zvyky. Bylo to třeba pouštění lodiček ze skořápek ořechů se zapálenou svíčkou v nádobě s vodou nebo krájení jablíček, házení střevicem nebo půst na Štědrý den.

Když jsme pak i s rodiči svátečně ustrojeny po štědrovečerní večeři vstoupily do pokoje krásně ozářeného nazdobeným vánočním stromečkem s dárečky, naše oči jen zářily. Dole u stromečku byl upevněn pěkný betlém a na špičce stromečku svítila vánoční hvězda. V naší rodině nikdy nechybělo na Štědrý den čtení z bible, zpívání koled ani účast na půlnoční bohoslužbě, tedy ještě v našem kostele sv. Michaela.

Vánoce mám moc ráda až do dneška. Pro nás křesťany patří k Vánocům neodmyslitelně účast na bohoslužbách, děti se těší na živý betlém nebo vánoční besídku. Mnozí z nás si určitě nedokážou představit Vánoce bez České mše vánoční J. J. Ryby v úžasném provedení našeho chrámového sboru. Toto všechno a také setkání s našimi nejbližšími a přáteli považujeme každý rok za naprostou samozřejmost.

V současné obtížné situaci máme v tomto období ale dodržovat nějaká nařízení, i když se nám některá zdají být zbytečná. Museli jsme se opravdu zastavit a prožíváme adventní a vánoční čas letos zcela jinak a netradičně.

zůstáváme častěji ve svých domovech. Sváteční dobu tak prožíváme klidněji i radostněji pro naše tělo i duši.

Obvykle se totiž domníváme, že přípravy na Vánoce se neobejdou bez zběsilých nákupů, úklidu, shánění jídla a pití, aby byl všeho dostatek. Pán Ježíš nám ale v bibli poukazuje na žalm Davidův 23 „Hospodin je můj pastýř, nebudu mít nedostatek.“ Proto se nebojme a přijímejme i současná nezbytná opatření s pokorou, vírou a odhodláním, že se ten zažitý předvánoční shon pokusíme v tomto roce omezit.

Nabízí se nám spousta možností, jak lze tuto dobu adventu a čas Vánoc prožívat spolu s Ježíšem i s ostatními lidmi ve spojení ze svých domovů. Můžeme se třeba prostřednictvím sociálních sítí modlit každý den roráty nebo se spojit po vzájemné domluvě ve stanoveném čase a modlit se za ukončení pandemie a za nemocné a všechny, kdo se o ně s láskou starají. Ze svých domovů můžeme sledovat vánoční bohoslužby spolu s celou rodinou.

Mně se osobně líbí i dobročinné charitativní koncerty, adventní koncerty nebo duchovní obnovy, které mě vždy hodně posílí v duchovním růstu a cestě k Ježíši. Velmi ráda mám promluvy otce Vojtěcha Kodeta. Z duchovní četby mohou doporučit všem knihu od Renza Allegri nazvanou Záznaky otce Pia. Celý jeho život a zázra-

ky, které učinil, ve mně zanechaly hluboký dojem a posílily moji víru.

Materiálů k prožívání vánočního období je stále hodně a za ně bych chtěla poděkovat zvláště našemu otci Pavlu Šupolovi, který nás opravdu pravidelně zásobuje těmito náměty, videi a odkazy, jak duchovně prožívat toto náročné období letošních Vánoc v našich domovech.

K radostnějším prožitkům o Vánocích patří určitě i to, když naše setkání na bohoslužbách a vánočním programu prožíváme v krásně vyzdobeném, čistém a světle prozářeném kostele. Proto bych tímto chtěla poděkovat

ještě všem akolytům a dalším lidem, kteří kostel nádherně vyzdobí a vyměňují nástěnky, provádí úklid a starají se o nové farní stránky. A v neposlední řadě děkuji všem obětavým lidem, kteří letos několikrát roznesli našim nejstarším farníkům FOM do jejich domovů.

Přála bych si, abychom Vánoce prožili šťastně a radostně. Vždyť Pán Ježíš Kristus nám svým narozením v prostém a chudičkém chlévě přinesl největší dar a bohatství, které je hlavním poselstvím Vánoc – boží lásku vůči člověku a lidstvu na celém světě. ■

Pavla Miklošková

Mé první vánoce v Otrokovicích

Když jsem byl dotázán na nějakou vánoční vzpomínku z Otrokovic, nejdříve jsem měl pocit, že mi všechny ty roky splývají a bude těžké si vzpomenout na něco konkrétního. Pak jsem si kupodivu vybavil něco hned z prvních Vánoc v Otrokovicích v roce 2005. Asi se tím potvrzuje, že už se také dostávám do věku, kdy si lidé nepamatují, co bylo včera, ale věci z mládí se jim vybavují.

Tehdy jsem totiž trávil Vánoce na faře s jáhnem Martinem Vévodou. Nejspíš kvůli tomu, že jsme byli ve farnosti oba noví, se celá řada farníků rozhodla podělit se s námi o vánoční cukroví. Tak došlo k tomu, že před Štědrým dnem jsme měli ve spíži plno krabic sladkostí. S Martinem jsme se chytali na hlavu, co si s tím počneme. On ale dostal nápad, že bychom větší část mohli odvézt na azylový dům. Možná právě tohle dalo impuls k tomu, že Charita začala pravidelně pořádat sbírku cukroví pro lidi bez domova.

Samozřejmě že k mým vánočním vzpomínkám na Otrokovice patří anděl, který se spouští z věže kostela.

Mám dojem, že tehdy tím andělem byl Jirka Voldán, který je mezi těmi, kteří se po odchodu z oddílu zcela vytratili, a člověk je třeba už vůbec za celá další léta nepotkal. Uvažuji, kolik takových lidí ve farnosti za těch 14 let bylo. Jeho jméno jsem schopen uvést díky tomu, že jsem si kvůli své chabé paměti zapisoval většinu těch, které jsem mohl poznat.

Bylo jich asi tisíc a přitom jsem řadu dalších lidí z kostela podle jména neznal. Vzhledem k tomu, kolik farníků přichází do kostela, je zajímavé vědět, že daleko více lidí nějakým způsobem přišlo s farností do kontaktu a měli s ní něco společného. Nevím, co jim to dalo, zda to v nich něco zanechalo a proč neměli potřebu se farního společenství nebo bohoslužeb dál držet. Myslím ale, že taková vzpomínka vybízí k zamyšlení a také k modlitbě.

Přeji vám všem mým bývalým farníkům, aby vás žádné viry a omezení neobraly o tu pravou vánoční radost z toho, že nám byl dán Spasitel. Život ve společenství s ním stojí zato. ■

P. Josef Zelinka

(Sloužil v naší farnosti v letech 2003–2019)

Vánoční vzpomínky z kněžského působení

Pěkně zdravím všechny čtenáře FOMu v Otrokovicích. Mé kněžské působení začalo po mém odchodu z Otrokovic, kde jsem jako jáhen působil v letech 2000–2001. Tehdy zde byl farář P. Jan Jašek a přiznám se, že tyto Vánoce už si nepamatuji. Je to přece jen nějaká doba.

Vánoce jsou pro kněze zpravidla náročným obdobím, ale také mají v sobě něco krásného. Ač je v tomto období hodně práce, už několikrát jsem zažil, že se vše před svátky zklidnilo a poslední jeden, dva dny jsem měl možnost se více ztišit. Vzpomínám si, jak jsem před lety na svém prvním samostatném místě měl na Štědrý den odpoledne čas, abych se prošel po vesnici, pomodlil se růženec, dřív, než jsem šel na večeři a začaly bohoslužby.

Jinou vzpomínku mám na štědrovečerní večeři. Kněží ji prožívají různě, někteří jezdí k rodině, jiní někam na návštěvu, další ji mají na faře a v tomto případě také často pozvou kněze z okolí. Když jsem působil v Chropyni u Kroměříže, asi dvakrát jsem byl na večeři na faře v Přerově. Bylo nás tam celkem dvanáct lidí. Tehdejší děkan pocházel ze Slovácka, kaplan ze Svitav (Sudety) a jáhen z Hané. Pak tam byli kněží z okolí, paní, která vařila a byla sama, a myslím ještě pan varhaník, který neměl svou rodinu.

Někdo navrhl, že bychom si mohli pustit nahrávky koled. Tehdejší pan jáhen, nyníjší farář v Pohořelicích, nabídl koledy z Hané. Když CD pustil, začala hrát muzika, ale stále nebyl slyšet zpěv. Někdo se divil, proč nezpívají, a pan kaplan říká: ono to chvíli trvá, než se ti Hanáci rozkvývají...

V jiném svém působišti jsem byl na večeři u jedné starší paní, vdovy. Pokud ještě byla mladší, často tam moji

předchůdci chodívali na oběd. Byl jsem ve farnosti krátce, moc jsme se neznali, a tak jsem netušil, co mne čeká. Paní si totiž velmi ráda popovídala a jak byla sama, na návštěvu se moc těšila. Když jsem pak přišel, chtěla toho tolik říct, že jsem se v první půlhodině prakticky vůbec nedostal ke slovu, kromě pozdravu a odpovědi: ano, ne, hmm...Když jsem to později hodnotil, tak první třetinu návštěvy jsem byl v těžké defenzivě a téměř jsem nemluvil.

Když jsme pak povečeřeli, mírně jsem se probral a také se dostal ke slovu (paní už se trochu vypovídala). Po večeři jsme si dali kávu a přišlo na řeč mé oblíbené téma – poutě, tak jsem dokonce získal mírnou převahu (paní už byla asi unavená). A tak pokud bych to měl hodnotit z pohledu konverzace, nakonec jsme se rozešli s remízou, ačkoliv v první etapě večeře bych si na to vůbec nevsadil.

Bylo úsměvné, že paní si toho asi byla vědoma, a když jsme se loučili, říká: „Prosím, neříkejte Pavlovi (synovi), že jsem tolik mluvila, on by se mi smál.“ Asi za týden jsem se s ním potkal a jedna z jeho prvních otázek byla, jestli mne na Štědrý den maminka pustila ke slovu.

Tolik mé vzpomínky. Nevím, jak proběhnou ty letošní Vánoce, určitě budou díky probíhajícímu pandemickým opatřením jiné než obvykle. Ale máme přesto jednu jistotu, Ježíš se stal člověkem a i letos si to můžeme připomenout. Kéž je to pro nás všechny důvodem velké naděje. A kéž se dokážeme radovat i z těch „obyčejných a všedních“ věcí.

Přeji vám všem požeňnané vánoční svátky. ■

*P. Jiří Putala, Bánov
(jáhen v Otrokovicích v letech 2000–2001)*

Třikrát vzpomínky z Otrokovic

Evangelium o narození Ježíše Krista je pro nás pro všechny poselstvím, poselstvím krásným a radostným. Je to poselství, které vyjadřuje sv. Jan: „Tak Bůh miloval svět, že dal svého jediného Syna, aby žádný, kdo v něho věří, nezahynul, ale měl život věčný.“

To je poselství, které rozechvívá lidská srdce: člověče, jsi milován, a ten, který tě miluje, je sám Bůh. Bůh, který Tě nejen stvořil a teď pozoruje, jak to s tebou nakonec dopadne, Tě chce životem provázet a chce, abys na jeho lásku odpovídal. A protože ví, že my lidé nejsnadněji otvíráme svá srdce při pohledu na dítě, stal se dítětem v jeslích.

Vánoce se opakují, ale nejsou nikdy stejné. Každé prožíváme s novou pozorností. Pokaždé můžeme objevit, co ještě neznáme, co jsme doposud nepochopili. Každý rok se můžeme o kousek dál přiblížit Bohu, k sobě a také k druhým. Zvěst Vánoc je stále živá a probouzí v nás stále nový život.

Vyvstaly mně v mysli trojí zážitky ze slavení Vánoc, když jsem byl ve vaší farnosti.

Myslím, že v roce 1990 poprvé i k nám doputovalo světlo z Betléma. Světlo jsem opatroval na faře a před půlnoční jsem jej zapálil u jesliček. Pak bylo zas pod mou ochranou na faře. Ráno jsem se světlem přišel k jesličkám, ale tam k mému překvapení už svíce svítila. Ptám se pana kostelníka: „Pane Korčeku, kdo už přinesl světlo?“ Odpověď: „No, já svými zápalkami jsem svíce zapálil, já myslel, že je to jen taková hra, že to tak jenom říkáte pro atrakci.“ A tak jsem k plamínku takto zapálené svíce přidal ještě plamínek z betlémského světla. Tyto plamínky se tak krásně spojily. To je krásný symbol, který může přinášet mnoho do našich vztahů.

Nezapomenutelnou atmosféru jsme prožívali v roce 1989. Listopadové události nás naplňovaly radostí až euforií. Přicházející svoboda byla křehká, ale přinášela novou naději. Ne všude přicházela nová doba „sametově“. Z Rumunska přicházely zprávy o tvrdých represích a krveprolití. Občanské fórum vyhlásilo sbírku finančních, zdravotních a jiných hmotných potřeb. I u nás obětaví lidé zorganizovali sbírku na 24. 12. Sběrným místem byla fara. Celý den se stal dnem opravdu štědrým. Přicházeli známí i neznámí dárci. Jejich dary pak byly soustředěny do Zlína, odkud byly 25. 12. dopraveny do Rumunska.

A třetí vzpomínka není přímo vánoční. Je z roku 1997, kdy Otrokovice postihly velké záplavy. Všechny prostory v suterénu kostela sv. Vojtěcha sloužily jako humanitární sklad. Auta z různých částí republiky přivážela potřebný materiál (balené vody, potraviny, dezinfekční prostředky, šatstvo atd.). Mnoho dobrovolníků obětavě darované třídilo a přehledně uspořádávalo k rozebírání. Ti, kdo pocházeli ze zaplavené oblasti, si mohli odnést, co potřebovali. A to bylo pěkné – lidé, kteří byli v nouzi, ať už věřící nebo nevěřící, si přicházeli pro pomoc do kostela. Často byli obdarováni soucitným zájmem a povzbuzujícím slovem. To byl „živý Betlém“, kde bylo mnoho rozdávano a byli obohaceni i ti, kteří rozdávali.

Vyprošuji vám, ať vás o těchto Vánocích Boží dobrota znovu osloví. Ať vás proniká radostné vědomí, že dobrý Bůh je stále s námi. A toto vědomí nás vyvede z povrchního způsobu života.

S požehnáním +

P. Vojtěch Šíma

(Sloužil v naší farnosti v letech 1982–1998)

Charita Otrokovice informuje

**TŘI KRÁLOVÉ PŘIJDOU K VÁM
NA KOLEDU, JSOU ONLINE!**
www.trikralovasbirka.cz

Děkujeme za vaše dary
pro lidi v nouzi.

DMS KOLEDA 30, 60 nebo 90
na číslo 87 777
Více na www.darcovskasms.cz

Tříkrálová koleda letos v novém kabátě

Prožíváme dobu plnou různých omezení a nejistot. V záplavě událostí dnešních dní s nadějí očekáváme aspoň trochu dobrých zpráv. Jednu velmi dobrou zprávu vám přinášíme už teď – tříkrálová koleda zazní!

Letošní koledování však bude tentokrát poněkud jiné, než jsme všichni zvyklí. „Jsme si velmi dobře vědomi toho, že osobní kontakt s koledníky přímo u vás doma, jejich hřejivý úsměv i zpěv koledy s přáním všeho dobrého je nenahraditelný. Zdraví vás všech, i našich koledníků, je však pro nás na prvním místě. Proto jsme se s ohledem na současnou situaci rozhodli letošní sbírku pojat zcela novým způsobem,“ uvedl za otrokovickou Charitu koordinátor sbírky Jan Žalčík.

„Připravili jsme pro vás novinku v podobě online koledy. Na stránkách www.trikralovasbirka.cz bude možno

zhlédnout online koledu a také přispět do virtuální kasičky. Zde bude možné zadat vaše PSC a tím bude váš příspěvek automaticky přeměrován na místní Charitu, aby tak vaše pomoc mohla sloužit přímo lidem z vašeho okolí. Pro ty z vás, pro něž by toto bylo obtížné, připravíme do několika míst ve vaší obci tříkrálové kasičky. V rozmezí vánočních svátků budou lidem do schránek distribuovány tříkrálové letáky s aktuálními informacemi, přehledem míst i termínem, dokdy bude možné přispět,“ dodal Žalčík.

Bližší informace budou postupně přibývat v místních mediích, na webu otrokovické Charity i na sociálních sítích. Informovat vás budeme i ve farních ohláškách. Prosíme, pomozte nám tyto informace šířit dál mezi své blízké.

Děkujeme, že pomáháte s námi! ■

Tisková zpráva Charity Otrokovice

Poděkování autorům Farního občasníku

Vždycky, když našim obyvatelům Charitního domova i některým dalším nemocným, které pravidelně navštěvuji, přináším nové číslo Farního občasníku, vidím u nich velkou radost. Radost z toho, že si mohou přečíst, co nového se v jejich farnosti událo, vždy je potěší jakýkoliv pěkný postřeh, myšlenka, vzpomínka z minulosti. Tito lidé toho v naší farnosti spoustu prožili,

a teď už jim jejich zdravotní stav nedovoluje setkávat se s ostatními a aktivně se na chodu farnosti podílet. Přesto ale stále jsou živou součástí našeho společenství. Vždyť nás denně podírají svými modlitbami. Chtěl bych tímto tlumočit jejich velké poděkování všem, kteří se na tvorbě našeho občasníku jakkoli podíleli. ■

Jan Žalčík

Náročný podzim na Charitním domově

S příchodem podzimních dní jsme obavami sledovali nárůst výskytu nemoci covid-19. Bohužel stalo se to, co nikdo z nás nechtěl, a přes veškerou snahu se nepodařilo zabránit rozšíření nákazy v našem domově pro seniory. Byly to velmi těžké dny, které prověřily schopnosti nás všech. Během krátké doby nákaza zasáhla část personálu i našich obyvatel. Byli jsme velmi vděční za obětavou pomoc mnoha dobrovolníků a studentů, kteří neváhali nasadit své síly ve prospěch těch nejzranitelnějších – starých a nemocných obyvatel našeho domova. Patří jim za to naše obrovské díky. Díky nim a za pomoci nejpřísnějších opatření se podařilo celou situaci zvládnout.

Nebylo to jednoduché a neobešlo se to bez obětí. Díky i všem dalším, kteří nám v této těžké situaci pomáhali. Velké díky patří otci Pavlovi, který obětavě naše nemocné seniory navštěvoval, přinášel jim eucharistii a uděloval svátost nemocných. Velké díky patří i vám všem, kteří jste se za nás modlili. Velké díky patří i našim dárcům, kteří nám poskytli ochranné pomůcky, od jednoho z dárců jsme zdarma

obdrželi přístroj ozonový generátor, který nám velmi usnadňuje práci.

V posledních dnech náš domov pomaličku znovu ožívá. Proběhla první společná setkání našich obyvatel. Přál bych vám vidět tu radost, když se společně po čase odloučení vítali. Prakticky celý podzim trávili v izolaci na svých pokojích, nemohli se ani navzájem navštěvovat. Bylo to pro ně jistě velmi těžké a bolestné.

Nejlíp to vystihuje jedna příhoda, kterou jsem nedávno zažil. Byl jsem na pokoji u jedné naší babičky, která je ležící. Seděl jsem u jejího lůžka a držel jsem ji za ruku. V druhé ruce jsem měl knížku, ze které jsem jí předčítal. Najednou se na mě paní podívá a říká: „Prosím vás, nepohládl byste mě po tváři? Víte, mně už to dlouho nikdo neudělal.“

V předvánočním čase díky nařízení vlády byly povoleny i návštěvy, na které všichni tak toužebně čekali. I když to s sebou přináší i jisté obavy, jsme rádi, že se naši obyvatelé mohou opět setkávat se svými blízkými. ■

Jan Žalčík

Moje Vánoce nejkrásnější, radostné a nadějeplné

Nejkrásnější: když jsem věřila, že dárky nosí Ježíšek a po rozbalování dárků jsme se sestrou volávaly z balkónu paneláku do studené tmy: „Ježíškuuuu děkujeme!“

Uplakané: když mi řekli, že Ježíšek dárky nenosí. Prý si mysleli, že už to vím.

Zklamané: když sestra dostávala krásné svetry, protože byla ta krásnější, a já fixy, protože jsem byla „umělkyně“.

Radostné: když jsem jednou také dostala oblečení. Byly to šaty, které jsem pak nikdy neměla na sobě. Ale pastelky se hodily.

Šťastné: když jsem na začátku prosince zjistila, že čekám vytvořené dítě.

Smutné: když čerstvě dospělý syn odešel z domu a zůstala jsem dvoje Vánoce sama.

Klidné: když už zase vím, že Ježíšek existuje.

Nadějeplné: všechny nadcházející. ■

Lenka Baroňová

Kresby, které nás inspirují

Při příchodu do našeho farního kostela se můžeme zastavit u tabule s ručně malovaným biblickým citátem, který je vybrán z nedělních textů. Od listopadu ho na každou neděli připravuje moje sestra Marta Rafajová. Velmi ráda tvoří a doma si občas něco namaluje tužkou nebo barvami.

Marto, kdo jako první přišel s tímto nápadem?

Docela nedávno bylo evangelium o hřivnách a já si říkala, co s tím? V době koronaviru jsou skoro všechny aktivity umlčené, ale máme teď více času. Takže jsem přemýšlela, co by člověk mohl dělat. Prvotní myšlenka byla zpráva od o. Pavla: „Tohle by tě mohlo zajímat.“ A poslal mi odkaz na článek, který napsal – Evangelizace skrze kreativitu. Uváděl v něm spoustu nápadů a mě zaujal obrázek, na kterém byl ztvárněný citát z Bible z Valašských Klobouk, a v tu chvíli mě chytl myšlenka, které jsem se nemohla pustit. To by se přece dalo dělat i u nás! Na každou neděli by mohl být vybrán citát z nedělních textů, aby si to lidi i přes týden mohli připomenout. A přitom můžu využít toho, že ráda kreslím a tvořím. Takže jsem napsala oti Pavlovi a on s tím hned souhlasil. V pátek

přišla myšlenka a hned v sobotu navečer jsme instalovali první citát v kostele (bylo to v dušičkovém týdnu: „Bděte tedy, protože neznáte den ani hodinu“).

Všimla jsem si, že citát vybíráš nejen z nedělního evangelia, ale zaměřuješ se i na čtení. Kolik času ti zabere příprava, než začneš citát malovat?

Citát v kostele chystám v sobotu v podvečer, ale samotná příprava začíná už týden dopředu. Většinou si už v neděli začínám pročítat texty na neděli následující. A jak říkáš, nejsou to jen texty z evangelia, ale i čtení a také žalmy. Texty si čtu několikrát a přemýšlím, co bych z toho mohla tak vypíchnout. Někdy je mi verš, který bych mohla použít, hned jasný, někdy nad tím musím víc přemýšlet. Ale většinou během dvou tří dnů se nějaký verš vyloupne a v půlce týdne začnu citát malovat.

Jak a kde vznikají tvoje malované citáty?

K citátu, který mě nejvíc oslovil, vymyslím, jaký obrázek k tomu použít. Jsem úplně amatér, takže k malování potřebuji nějakou předlohu. Na internetu je spousta nádherných fotografií. A tak, když je vybráno, zavřu se ve sklepě, kde mám jakože ateliér (smích). Je to místo, kde ráda tvořím cokoli a taky maluji. Při malování si pustím něco do uší. Ráda poslouchám mluvené slovo nebo hudbu, anebo si přitom můžu zpívat, protože mě nikdo neslyší (smích). Když pak píšu samotný text citátu, tak to už se musím víc soustředit, jednak abych neudělala chybu, ale taky mě to nutí nad samotným textem rozjímat.

Máš namalované, tím to ale nekončí...

V pátek bych měla mít představu, jak ho dotvořím. Mám snahu citát doplnit něčím názorným – lampičkou, adventním věncem, barevnými šátky... Jsem moc ráda, že mám možnost také využívat biblické postavičky, které vytvářela Maruška Če-

chová. V sobotu navečer jdu do kostela všechno nachystat.

Hledáš někde inspiraci nebo máš hned jasno, jak to bude celé vypadat?

Někdy je mi to jasné hned, jindy si hledám třeba i na internetu zamyšlení nad vybraným textem, které mě pak přivede na nápad, jak citát ztvárnit. Ale nemusí to být vždycky úplně duchovní. Například u citátu „Hospodin je můj pastýř“. Proč jsem tento citát namalovala v oblacích? Vzpomněla jsem si na film Kolja (*smích*). Vybauješ si úplný závěr filmu? Záběr z letadla, jak letí nad oblaky a do ticha Koljův dětský hlásek zpívá: Hospodin jest můj pastýř, nebudu mítí nedostatku.... Náhdera.

Plánuješ touto formou evangelizace i nadále pokračovat?

Tohle by asi nevzniklo nebýt koronaviru, protože v normálním režimu je rozjetých spousta jiných aktivit. Až se život vrátí do normálu, uvidí se, kolik prostoru na to bude. Ale dokud to půjde, chci tvořit. Kdyby někdo cítil, že by se mu líbilo pomoci při dotváření, chystání, je tu nabídka se zapojit.

Chtěla bys závěrem něco dodat?

Objevuji, že mě malování moc těší a malo-

vání biblických citátů navíc obohacuje. Je to pro mě jakási nová forma modlitby a rozjímání. Boží slovo můžeme slyšet, můžeme si ho přečíst. Někteří mají zkušenosti s přepisováním Bible, a já říkám, že si ho můžete i namalovat. Děkuji Bohu za všechny dary a schopnosti, kterými mě nezaslouženě zahrnul, otci Pavlovi, že mě přivedl na nápad, a svému muži Pavlovi, že mi to všechno toleruje, podporuje mě a má se mnou trpělivost.

Marto, děkuji ti za rozhovor a za čas, který věnuješ vytváření citátů. ■

Rozhovor připravila Jana Vaclavová

Poděkování redakce Farního občasníku

Milí čtenáři, rok se opět sešel s rokem a tak mi dovoluňte vám poděkovat za váš zájem a přízeň. Děkuju zejména vám, kdo jste do Farního občasníku přispěli (a mnozí opakovaně), a pak také vám, kdo jste se se mnou podělili o své názory na občasník. Pro nás všechny, kteří děláme FOM a píšeme do něho, je taková zpětná vazba důležitá.

Jsem vděčný za pomoc i těm, za kterými chodím se radit, partě korektorek, které napravují naši češtinu, autorům fotek a obrázků, ženám, které vytištěná čísla skládají do úhledného tvaru, obětavcům, kteří

zpravodaj distribuují do schránek, a otci Pavlovi, který ho tiskne a celkově nad námi bdí.

Nejstarším farníkům jsme letos několikrát rozeslali FOM domů. Uvědomil jsem si přitom, že právě pro vás, kteří už jen málo vycházíte z domova a doléhá na vás stáří či nemoc, je FOM často jediným pojitkem s farností. Je proto důležité takový zpravodaj vydávat a vaše díky za donesená čísla jsou pro nás velkým povzbuzením.

Všem vám přeju požehnané a pokojné Vánoce a lepší nový rok. ■

Pavel Ludvík

O panu Antonínu Berkovi, spolutvůrci otrokovického betléma

Otrokovický betlém má krátkou, ale bohatou historii. Vznikal po částech, postupně doplňován různými řezbáři. V minulosti o něm vyšlo ve FOMu několik článků, nedávno se podařilo vypátrat nové informace.

Základ současného betlému vznikl někdy v letech 1972–1975, kdy známý sazovický řezbář Bernard Kučera po dohodě s tehdejším otrokovickým farářem P. Vojtěchem Frélichem vyřezal asi 12 postavíček. Jeho dcera p. Rapantová dodnes vzpomíná, jak se k nim kdysi v létě otec Frélich s partou ministrantů přišel podívat na velký betlém, který měl p. Kučera doma. Tehdy se asi oba dohodli.

Přibližně v letech 1975–1980 betlém upravil a doplnil otrokovický farník Antonín Berka. Více nás s tímto řezbářem seznámí jeho vnučka, Anička Berková. V rozhovoru využívá informace od své maminky, Marie Berkové. Obě dnes žijí v Kvasících.

Proč tvůj dědeček nevytvořil nový betlém rovnou?

Děda nebyl otrokovickým rodákem. Přistěhoval se po smrti své ženy s mým tátou do Otrokovic až v roce 1975, kdy byl betlém už hotov a někdy potom byl požádán (snad o. Frélichem), aby postavičky upravil a dodal jim jakýsi „umělečtější“ vzhled.

On se řezbařině věnoval?

Dědeček byl akademický sochař, studoval UMPRUM v Praze a díla má po celé republice. Byl jedním ze zakladatelů Chrát-

mového družstva v Pelhřimově, které se zabývalo tvorbou sakrálních uměleckých děl. V té době děda vytvořil např. několik soch do chrámu Nejsvětějšího srdce Páně na pražských Vinohradech. Komunisti družstvo samozřejmě zlikvidovali, proto pracoval od roku 1948 už jen jako svobodný umělec. Věnoval se tomu však celý život, dřevo u nás doma vonělo až do jeho devadesáti let, kdy zemřel.

Které figurky upravil a co vytvořil nově?

Snad skoro každou figurku tehdy nějak zjemnil, doladil, a často to byly úpravy docela velké – například k selce z její široké sukni vyřezal děťátko.

Ale právě tuto figurku v pozdějších letech někdo ukradl, takže si ji dnes prohlédnout nemůžeme. Víš něco o tom, jak těžké pro něho bylo zasahovat do cizího díla?

Bylo to určitě složité, ale víme, že dědeček nechtěl upírat původnímu řezbáři autorství, takže ani nechtěl, aby se o jeho úpravách vědělo. ■

Připravil Pavel Ludvík

FARNÍ OBČASNÍK

Vychází při příležitosti církevních svátků. Zodpovídá Římskokatolický farní úřad. Určeno pro vnitřní potřebu. Neprodejné! Redakce si vyhrazuje právo na úpravu a krácení textů.

Redakční rada: P. Pavel Šupol, Pavel Ludvík. Adresa redakce: nám. 3. května 166, 765 02 Otrokovice, tel. 577 922 337. E-mail: obcasnik@volny.cz, <http://www.farnost.otrokovice.cz>. Autoři textů jsou podepsáni pod příspěvky. Jazyková korektura: Martina Fabriková. Obsahová korektura: Anna Janotová. Fotografie: Danča Kořenková, Pavel Šupol. Ilustrace: Lenka Baroňová.

Josef Čapek – O Vánocích, které nechtěly být

Z příspěvků psaných v letech 1929–1933 pro Dětský koutek Lidových novin

Byl jednou takový rok, nu, za nic ten celý rok nestál. Pánbůh ví, co to tehdy do lidí vlezlo, ale všichni byli v tom roce nějak — mrzčí. Byli zlí, závistiví, jeden druhému nic dobrého neudělal, inu, nějaké mizerné to v tom roce na celém světě bylo. A děti — děti, ty zvlášť v tom roce byly nějak špatné a protivné. Nechtěly se česat a mýt, nechtělo se jim chodit do školy, vybíraly si v jídle, byly hádavé a ubrečené, líné a nepořádné, nedávaly ve škole pozor, ošklivě psaly a špatně počítaly a dělaly do sešitů kaňky, nadávaly si a říkaly škaredá slova a zlobily rodiče, nu, vůbec tedy byly v tom roce náramně nevydařené.

Moc špatně to tehdy na světě vypadalo a tak to bylo v lednu i v únoru, v březnu i v dubnu, v květnu a červnu, v červenci i v srpnu a ještě pak i v září, v říjnu i v listopadu, a pořád to s těmi lidmi a dětmi nebylo lepší. A už tu byl prosinec a bylo to, zvlášť s těmi dětmi, ještě spíš horší. A tu se stalo, že si vánoce řekly: Tak vida, už je tu prosinec a v prosinci mají být vánoce. Ale lidé jsou nedobří a děti čím dále tím protivnější; ani se už dívat na to nemůžeme. Když je to letos s lidmi i dětmi na světě tak špatné, tak jim to za trest uděláme tak, že nepřijedeme, že žádné vánoce letos nebudeme. A tak si to ty vánoce umínily, že v tom roce nebudou.

Nu jak! Docela prostě: bylo to v novinách. Ty vánoce daly oznámení do novin:

CTĚNĚMU OBECENSTVU!

Oznamujeme, že za příčinou lidské i dětské špatnosti letos žádné vánoce nebudeme. S veškerou úctou vánoce

Á, panečku, tohle byla rána! Už několik dní před Štědrým večerem to začalo vypadat nějak divně. Sníh nebyl, žádné sáňkování, na lyže ani pomyslení, pořád jen pršelo, černo a samé bláto.

Aha — a lidé se lekli, že?

Ba ne, nic se nelekli, takoví byli lidé v tom roce špatní, že se nelekli a řekli si: Necht' si, at' si žádné vánoce nepřijdou, z toho my si nic neděláme. Však my si uděláme vánoce sami. A tak to také udělali; nic si z toho nedělali, že vánoce nechtějí být, a nakoupili si vánočních stromečků, ověsili je stříbrem a cukrovím, nakoupili všelijakých dáreků a dali je pod stromečky a strojili si štědrovečerní večere a dělali to všechno tak, jako kdyby vánoce byly, ačkoliv vánoce nechtěly být.

Tak to přece nebylo těm vánočům nic platné, že nechtěly být, když si lidé udělali vánoce sami.

Ba ne. Vánoce se na všechny ty přípravy divaly z dálky a řekly si: Jen počkejte, však uvidíte, zda se vám to bez nás tak vydaří, jako kdybychom to byly my.

A také že ano: tyhle vánoce, při kterých vánoce nechtěly být, dopadly v tom roce opravdu nějak nanicovatě. A jaké tedy byly?

No, tak jen považte: Hospodyně zadělaly na vánočky, ale vánočky se jim pak rozbředly, že byly placaté jako rohožka přede dveřmi; nebo byly tuhé a brouskovaté jako mýdlo a jako gumová podešev; nebo se jim spálily a byly černé jako uhel. A rybí polévka byla hořká a ryba byla navrchu spálená a uvnitř syrová a měla pětsetkrát víc kostiček než jindy. A jablkový závin kuchařky dvakrát solily a nebyl vůbec k jídlu. A krocan — do spíže vlezla kočka a ozřela na něm prsíčka, to nejlepsi. A vánoční cukroví jim spadlo na zem a do škopičku s vodou špinavou od podlahy, zrovna když je nejlepe vypečené vyndávali z trouby.

Ale přece měly děti aspoň stromeček a dárky!

Měly, ale také jak to dopadlo! Jak?

Svíčky na stromečku vůbec nechtěly svítit, jenom čmoudily a moc to smrdělo. Překotil se na zem a všechno se na něm rozbilo. Cukroví bylo štiplavé. Ořechy byly prázdné nebo červivé. Jablka byla uvnitř shnilá a pomeranče kyselejší než ocet.

A co dárky?

S dárky to také dopadlo špatně. Panenkám se hned odlepily vlásky, spadly jim hlavičky, odtrhla se ručička nebo nožička. U vlaků a aut se hned klukům rozlámala kolečka a nechtělo to jezdit. Děti si nedaly dobře pozor, zamotaly se a šláply si do nádobička, rozsedly si kuchařky, pokojíčky a loutková divadla. Do knížek si umazanýma rukama nadělaly mastné skvrny. Nové šaty si pokecally inkoustem. Gumové míče jim hned praskly. Na každém dárku se něco pokazilo. A lidé a děti si řekli: To se nám ty vánoce nepovedly. To nebyly žádné pořádné vánoce. Musíme se napřesrok polepšit.

A polepšili se?

Polepšili se. Lidé byli hodnější, a děti také byly poslušnější a lepší. A na druhý rok se už vánoce na ně nezlobily a přišly a dopadlo to všechno dobře. A od těch dob už přišly vánoce každý rok a vždycky na nich bylo mnoho pěkného, rok jak rok, pokud vy, děti, pamatujete. ■

Aktuální přehled farních zpráv

Vánoční program v našich kostelech

Bohoslužby v kostele sv. Vojtěcha

24. 12. v 15:30 pro děti
24. 12. v 21:30
25. 12., 26. 12., 27. 12. v 7:30, 9:00 a 10:30
31. 12. v 18:00
1. 1. v 7:30 a 10:30

Bohoslužby v kapli sv. Anny Kvítkovice

24. 12. v 20:00
25. 12., 26. 12., 27. 12. v 10:30
31. 12. v 16:00
1. 1. v 9:00

Přístup k jesličkám v kostele sv. Vojtěcha

24. 12. od 13:00 do 15:00. Ve dnech 25. 12. – 1. 1. od 14:00 do 18:00, také vždy před bohoslužbami a po nich.

Kolik lidí se dostane na bohoslužbu?

Současná omezení dovolují obsadit 20 % míst k sezení v kostele, což činí v Kvítkovicích 20 lidí a v Otrokovicích 85 lidí. Proto si na 4. neděli adventní bude každý moci vzít vstupenky, které mu zajistí vstup na 2 vybrané mše svaté od 24. do 27. 12.

Podávání svatého přijímání pro ty, kdo se nedostanou v tomto týdnu na některou mši svatou, bude vždy hodinu po začátku každé mše svaté. ■

Upřímné poděkování akolytům

V době omezení počtu na bohoslužbách jsme měli v naší farnosti příležitost denně přicházet ke svatému přijímání. Chtěl bych za to poděkovat všem našim akolytům, kteří se mnou v kostele trávili několik hodin týdně. Chci vám upřímně poděkovat, bez vás by to pro mě samotného nebylo možné časově zvládnout. ■

Vánoční pokoj dnes a každý další den

Každého z nás jistě zaskočily události kolem nemoci koronaviru. Ale snad každý z nás objevil radost z toho, že mohl někde pomoci proměnit některou situaci. Např. když mi někdo podaruje přáníčko, obrázek či zabalený dáreček, ať jej rozdám někomu ze seniorů, až je budu navštěvovat, je to pro mě i pro ně obrovsky povzbuzující. Vidíme, že i v této době umíme nacházet

způsoby, jak projevit někomu svou blízkost.

A pokud to vztáhneme na Vánoce, ty jsou právě o tomto – Bůh skrze narození svého Syna projevuje svou blízkost k nám lidem. Kéž bychom neutuchali v hledání způsobů, jak se mu takto denně stávat podobnými. To pak vánoční radost a pokoj, které si přejeme, můžeme prožívat denně při mnoha příležitostech. ■

Křty, svatby a pohřby v naší farnosti za poslední období

Křty: Dominik Staněk, Mía Gaurová

Svatby: Milan Smutek a Ivona Sovadinová, Jan Slavík a Jana Holečková

Pohřby: Jiří Hejda, František Horňák, Antonín Zdílna, Karel Mrázek, Vlastimil Kulenda, Anežka Dřimalová, Antonín Morávek, František Štefka, Vladimír Pavlica, Jan Bartoň, Ladislav Hradil

Autorem farních zpráv je P. Pavel Šupol, duchovní správce otrokovické farnosti.